

Дополнителен коментар од оне.ВИП

Почитувани,

По дискусиите на одржаниот состанок во рамки на Јавната расправа по намерата на АЕК да објави тендер за даватели на Универзална услуга, беше овозможено да се дополнат предлозите и коментарите во контекст со водените разговори. Во таа насока би сакале да ги дополниме нашите ставови во однос на спроведувањето на делот од УУ кој се однесува на обезбедување на пристап до јавни комуникациски услуги на фиксна локација, особено начинот на кој би можело да се утврди дали за одредено барање за пристап постои или не соодветна понуда или алтернатива која ја обезбедуваат други учесници на пазарот на комерцијална основа.

Во основа, суштинската функција на прописите од доменот на УУ е да се овозможи обезбедување на услуги на разумни барања за кои не постои можност да бидат обезбедени преку воспоставената инфраструктура, односно за кои се потребни дополнителни трошоци кои би предизвикале таквите услуги да бидат обезбедени со трошок кој не може да биде покриен со приходите од тој приклучок. Во такви услови, операторот/давателот на услуги сосема очекувано би го одбил таквото барање со образложение дека не постои техничка можност.

Во такви околности, со цел да се обезбеди извесна рамноправност, се предвидува обезбедувањето на таквите услуги да се спроведува преку УУ, односно загубите како резултат на повисоките трошоци од приходите, да бидат надоместени од страна на сите даватели на услуги преку контрибуција во Фондот за УУ.

Начинот на кој досега се спроведуваше обезбедувањето на вакви услуги и нивното надоместување преку Фондот за УУ во недоволна мерка обезбедуваше јасна идентификација на таквите случаи, односно критериумот дали постои соодветна понуда на слободниот пазар беше сведена само на проверка дали понудата постои од страна на давателот на УУ.

Притоа, се истакнуваат следните сериозни недостатоци:

- Неосновано се исплаќаат средства од Фондот за приклучоци за кои друг давател на услуги има можност услугите да ги обезбеди преку своите редовни понуди;
- Давателот на УУ со помош на средства од Фондот одзема можност некој друг давател на услуги да ги пласира своите услуги на крајни корисници во оние подрачја каде има подобро покривање отколку давателот на УУ.

Имајќи предвид дека фундаментална улога на АЕК е да ја заштитува и унапредува конкуренцијата на пазарот на електронски комуникации, сметаме дека во никој случај не смее да се дозволи преку средствата од Фондот да се нарушува конкуренцијата на пазарот. Тоа води кон демотивација учесниците на пазарот да ги прошируваат своите мрежи, особено во подрачја на слаба покриеност. На тој начин само се зголемува дигиталниот јаз, наместо со мерките на УУ тој да биде намален.

За надминување на оваа неправилност, покрај измени на начинот на кој се спроведува УУ, сметаме дека е неопходно во рамки на тендерот јасно да се утврдат правилата според кои ќе се оценува дали за одредено барање се

признава исплата на средства од Фондот или не. Во таа насока, како едно можно решение за надминување би предложили повисока транспарентност на процесот. Имено, за идентификацијата дали за одредено барање постои или не алтернатива на слободниот пазар најдобро би било да се произнесат давателите на услуги. За таа цел предлагаме давателот на УУ да биде обврзан за секое барање за кое нема соодветна алтернатива и мора да го обезбеди и компензира преку Фондот, да го објави на одредена web страна (локација, услуги, ...), по што во рок од 7 дена секој друг давател на услуги би можел да оцени дали е во можност да обезбедува услуги на таа локација во рамки на својата редовна понуда и во случај да постои да понуди услуга. Во такви околности нема да постои повеќе дилема дали компензацијата од Фондот е оправдана, а ќе биде загарантирано правото на конкуренција врз рамноправна основа за сите кои имаат соодветно покривање на дадена област.

Одговор од АЕК

Коментарот не се прифаќа.

Начинот на вршење надзор за давателите на универзална услуга во Република Македонија во однос на обезбедувањето на услугата е пропишан со Законот за електронските комуникации, посебно со членовите 99 до 106. Исто така одредени параметри врз основа на кои ќе се врши надзор дополнително се прецизирани со Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга. Начинот на пресметување на нето трошоци за обезбедување на универзална услуга исто така е пропишан во Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга со членовите 29, 30, 31 и 32. Доколку има потреба за измена и дополнување на начинот на кој се врши надзор над спроведувањето на обврските кои би произлегувале од договорите за универзална услуга тоа би требало да биде направено со измени во законската регулатива а не со намерата за спроведување на постапка на јавен тендер за определување на давател на универзална услуга или пак со тендерска документација за јавниот тендер.

Со почит,
Драган Чепујноски